

«ΜΠΟΥΓΙΟΥΡΝΤΙ» ΤΟΥ ΚΑΠΟΥΔΑΝ ΠΑΣΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ. ΑΝΑΔΙ-  
ΟΡΓΑΝΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΝΑΥΤΟΛΟΓΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΝΑ ΚΑΤΑΒΑ-  
ΛΟΥΝ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΟΣΟ ΑΝΤΙ ΝΑΥΤΩΝ

1805, Φεβρουάριος

«Χαφιζ Ισμαήλ πασᾶς, ἐλέω Θεοῦ βεζίρης καὶ καπουδὰν πασᾶς.

Προεστῶτες καὶ ἐπίτροποι τῆς νήσου Πολυκάνδρου, γενομένου ἐφέτος νέου συστήματος εἰς τὸν βασιλικὸν τερσανέ, ἐθεσπίσθη διὰ βασιλικοῦ χάτι σεριφίου τὸ νὰ εὐρίσκωνται χρονικῶς εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ βασιλικοῦ ἀκαταμαχίτου στόλου ὀκτακόσιοι μελάχηδες δόκιμοι καὶ ἔμπειροι ναυτικῆς. Διὸ ἐγένετο τερτίπι περὶ αὐτῶν καὶ ἀποτεινόμενοι ἡμεῖς εἰς ἀνακουφισμὸν ὑμῶν τῶν χάσικων νησιῶν μας, ὠκονομήσαμεν ἐκ τῶν μὴ χάσικων τὸ τενταρούκι τῶν πεντακοσίων, ἐκδόντες δὲ ἡγεμονικοὺς ὁρισμοὺς εἰς Ὑδραν, Σπέτζας, Ψαρὰ καὶ ἄλλα ναυτικὰ νησιά, ἐκάμαμεν τενταρούκι καὶ τοὺς ὑπολοίπους τριακοσίους, οἱ ὅποιοι, μὲ τὸ νὰ εἶναι νὰ πληρῶνονται μὲ ἀδρὺς οὐλουφέδες ὠρισάμεθα ἡγεμονικῶς ἵνα πρὸς ἄνεσιν καὶ βοήθειαν τῶν ῥηθέντων ναυτικῶν νησιῶν γένηται συνεισφορὰ καὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν χάσικων νησιῶν μας, καί, γενομένης κατ' ἀναλογίαν διανομῆς, ἐξεδώκαμεν ἤδη τὸν παρόντα ἡγεμονικὸν ὁρισμὸν, δι' οὗ σᾶς προστάζομεν ἵνα, εἰς πληρωμὴν τῶν ἀδρῶν οὐλουφέδων τούτων, συνεισφέρητε καὶ ἀπὸ τῆς νήσου σας τὰ ἀναλογήσαντα αὐτῇ γρόσια ἐξακόσια, διὰ τὰ ὅποια ἴδον ὁποῦ στέλλομεν τὸν παρόντα διὰ νὰ τὰ παραλάβῃ καὶ νὰ τὰ προφθάσῃ ὅσον τάχος εἰς τὰ ἐδῶ διὰ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς οὐλουφέδες τοῖς ῥηθεῖσι τριακοσίοις μελάχηδαις. Διό, χωρὶς τινος βραδύτητος καὶ ἀναβολῆς καιροῦ, φροντίσατε τὴν ἀποστολὴν αὐτῶν, ὅτι, ἄλλως ποιοῦντες, θέλετε κινήσει καθ' ἑαυτῶν τὴν δικαίαν ἡγεμονικὴν μας ἀγανάκτησιν. Λοιπὸν, γενέσθω ὡς προστάζομεν ἐξ ἀποφάσεως, ασιθ', Φεβρουαρίου.

Ἐξεδόθη ἀπὸ τὸ Ντιβάνι τοῦ βασιλικοῦ τερσανέ».

## 280

1662. Διαθήκη (νοταριακὴ πράξη). Σίφνος.

Κ. Μέρτζιος, «Μία διαθήκη ἐκ Σίφνου τοῦ 1662», *ΕΑΙΕΔ* 8 (1958), σ. 104-111.

## 280α

1662-1663. Νοταριακὰ ἐγγράφα παραχώρησης ναοῦ σε ἀδελφότητα. Ρυθμίζονται ἐπίσης ζητήματα λειτουργίας τῆς ἀδελφότητος. Ζάκυνθος.

Λ. Ζώης, «Ἰδρυσις ἀδελφάτου ἐν Ζακύνθῳ», *Μεσαιωνικὰ Γράμματα* 3 (1936), σ. 14-25.

## 281

1662-1668. Αφορισμοί. Χάνδακας.

Εἰρήνη Λυδάκη, «Αφορισμοί στη βενετοκρατούμενη Κρήτη



του 17<sup>ου</sup> αιώνα», στα *Πεπραγμένα τοῦ Ἡ' Διεθνoῦς Κρητολογικοῦ Συνεδρίου*, τ. Β1, Ηράκλειο 2000, σ. 412-426, αρ. 1-21.

## 282

1662-1767. Καταχωρίσεις στον κώδικα της μητροπόλεως Λαρίσης επισκοπικών αποφάσεων και ιδιωτικών εγγράφων. Περιλαμβάνονται αγορανομικές διατάξεις, διευθετούνται συντεχνιακές διαφορές και θεσπίζονται περιορισμοί στην πολυτέλεια της γυναικείας ενδυμασίας. Λάρισα.  
 Ἐλένη Ἀγγελομάτη - Τσουγκάρακη, «Συμβολή στην ιστορία τῆς οἰκονομικῆς, κοινωνικῆς καὶ εκπαιδευτικῆς ζωῆς τῆς Λαρίσας κατὰ τὴν τουρκοκρατία», *Μεσαιωνικά καὶ Νέα Ἑλληνικά* 3 (1990), σ. 309-329, αρ. 1-13. (πρβλ. Γ. Ντρογκούλης, «Οἱ συντεχνίες στη Λάρισα στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Ανέκδοτα έγγραφα για τις οικονομικές και κοινωνικές δομές στην περιοχή», στα *Πρακτικά του Α' Ιστορικού - Αρχαιολογικού Συμποσίου*, Λάρισα 1985, σ. 295-302, αρ. 1-9).

### ΙΔΡΥΣΗ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΛΑΡΙΣΗΣ

1731, 22 Ιανουαρίου

«... Ἐπειδὴ λυσιτελέστερον πάντων τῶν ἔργων ἐστὶν ἡ παιδεία καὶ μάθησις ἅτε ποὺ οἱ γυμνασθέντες καὶ ἐγκρατεῖς ταύτης γεγονότες οὐ μόνον ἐν ἀνθρώποις ὑπέρτεροι καὶ ἀξιέπαινοι, ἀλλὰ καὶ τὰ θεῖα καλῶς καταλαμβάνουσι, καὶ ἄλλοις τὰ τῆς πίστεως παραδίδουσι. Καὶ ὅπου εἰσὶ σχολεῖα ἑλληνικῶν μαθημάτων ἐκεῖσε σεμνότης ἀνθεῖ, καὶ μετριότης καὶ εὐγένεια.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς οἱ θεόθεν λαχόντες τοὺς οἶκας τῆς ἀγιοτάτης μητροπόλεως Λαρίσσης καὶ φροντίζειν περὶ τῶν ἐπωφελῶν ταύτης, ἡβουλήθημεν συστήσαι σχολὴν ἑλληνικῶν μαθημάτων ἐν αὐτῇ, ὅπως ἐλθόντος διδασκάλου οἱ παῖδες φωτίζονται, καὶ οἱ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συναθροιζόμενοι χριστιανοὶ διὰ τῶν διδασκῶν ψυχικῶς ὠφελῶνται. Ὅθεν συνάξεως γενομένης πάντων τῶν κληρικῶν καὶ χρησίμων ἀρχόντων καὶ πρωτομαγιστόρων καὶ μαγιστόρων τῶν ῥουφετίων ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς μητροπόλει καὶ προβληθέντος τοῦ ἔργου καὶ τοῖς πᾶσι φανέντος ἀρεστοῦ ἐδιορίσθη ἡ τοῦ διδασκάλου πληρωμὴ νὰ δίδεται ἀπὸ τῶν κατωτέρω γραφομένων ἄσπρων ἡμῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ῥουφετίων δι' ὁμολογιῶν διαλαμβανομένων ὅποσα χρεωστεῖ τῇ σχολῇ ἕκαστον, καὶ ὅποσον διάφορον πληροῦν κατ' ἔτος. Ὁ δὲ διάφορον ἐκάστου, ἐν ὧσ' ἂν συνίσταται ἡ σχολὴ καὶ κατοικεῖ διδάσκαλος, πληροῦσθαι ἀπὸ τῶν ῥουφετίων, ὅταν δὲ διδάσκαλος οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῇ μηδὲν τῶν ῥουφετίων δίδοναι τί ἐκ τοῦ διαφόρου, ἀλλὰ μένειν ἀκαταζήτητον παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου τῆς σχολῆς. Εἰς δὲ ἀσφάλειαν γράφονται καὶ τὰ ὅσα ἀφιερώθησαν τῇ σχολῇ ταύτῃ καὶ ἐδανείσθησαν τοῖς ῥουφετίοις καὶ ἄλλοις καὶ ἡμῖν αὐτοῖς ...».

## 283

1663-1815. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα, επισκοπικές αποφάσεις,

